

Вільгуцька Р.Б.
Національний університет «Львівська політехніка»

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У багатьох наукових працях, присвячених менеджменту[1,2], принципи є перехідною ланкою від теорії до практики. Їх необхідно дотримуватись керівникам інноваційних підприємств під час формування і використання організаційних структур управління. Принципи – це певні вихідні положення, правила, керуючись якими можливим є раціонально сформувати організаційну структуру управління і забезпечити ефективне її використання. Проведені дослідження показали, що розвиток інноваційних підприємств під час формування організаційних структур управління підприємствами необхідно здійснювати на засадах сповідування низки взаємопов'язаних принципів, які є набором правил, дотримання яких сприяє уникненню таких проблем, як нераціональність розподілу функцій і повноважень між підрозділами підприємства і окремими посадовими особами, виникнення трудових конфліктів, порушення субординації тощо. В табл. 1 наведено принципи та їх сутність.

Таблиця 1 – Принципи формування організаційних структур
управління інноваційних підприємств (ОСУП)

№	Назва принципів	Сутність принципів
1	2	3
1	Принцип декомпозиції	полягає в адекватному встановленні рівнів управління, а також у тому, що структурні підрозділи підприємства повинні формуватись виключно у межах цих рівнів.
2	Принцип уникнення протиріч	набуває актуальності під час формування і використання організаційних структур управління підприємств, а також на етапі створення системи цілей організацій. Система цілей, яка лежить в основі розподілу функцій і повноважень між структурними підрозділами підприємства, що закріплюється положеннями про структурні підрозділи, посадовими інструкціями, наказами і розпорядженнями керівників інституційного рівня управління.
3	Принцип стандартизації правил і процедур	передбачає вироблення правил і процедур, при побудові яких має місце загальна типологізація управлінських і виробничих ситуацій, що уможливило їх багаторазове використання в якості певного шаблону дій.

Продовження таблиці 1

1	2	3
4	Принцип субординації	полягає у виробленні службової дисципліни, яка передбачає встановлений нормами права, а також правилами і процедурами, які діють в організації, порядок взаємовідносин між учасниками трудового процесу.
5	Принцип перехресного контролювання	має на меті формування системи контролю, яка поєднує вертикальний і горизонтальний контроль із самоконтролем.
6	Принцип забезпечення мобільності структур	забезпечує своєчасність адаптування чинної організаційної структури до змін умов внутрішнього і зовнішнього середовищ підприємства; можливість реалізації підприємницьких ідей, що вимагає запровадження інновацій, глибокого аналізу попиту і пропозицій на ринку; використання резервів зменшення обсягу умовно-постійних витрат у загальній структурі витрат підприємства тощо.
7	Принцип рівномірності і ритмічності виробництва	сутність полягає у тому, що будь-які організаційні зміни, які призводять до ліквідації існуючих або створення нових посад або структурних підрозділів, не повинні позначатись на рівномірності і ритмічності виробництва.
9	Принцип економічної ефективності	полягає у тому, що будь-які організаційні рішення, які зумовлюють зміни чинної організаційної структури управління, повинні забезпечувати підприємству очікувані значення показників економічного розвитку.

Отже, доцільно визнати, що роль цих принципів та їх дотримання керівниками інноваційних підприємств є необхідною, але не достатньою умовою раціонального формування і ефективного використання організаційних структур управління. Виділені принципи забезпечують очікувані результати тоді, коли їх практичне застосування базується на науково-обґрунтованому методичному інструментарії виконання конкретних управлінських завдань. Проте, їх сповідування сприятиме раціональності управлінських рішень, пов'язаних із формуванням і використанням організаційних структур управління інноваційним підприємством.

1.Берсуцкий Я.Г. Принятиерешений в управленииекономическимиобъектами: методы и модели: Монография / Берсуцкий Я.Г., Лепа Н.Н. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 2001. – 235 с.

2.Воронкова А. Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: Монографія / Воронкова А. Е., Калюжна Н. Г., Отенко В. І. - Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. — 512 с.

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 вересня 2014
року. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2014. - С. 31-32.